MODELE DE BUSINESS SPECIFICE MEDIULUI RURAL

Alexandru MIHALACHI,

studentă, anul 3, Facultatea Științe Economice, Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 338.48(478-22) E-mail: alexandrumihalachi617@gmail.com

The paper explores sustainable business models in Moldova's agri-food sector, focusing on agrotourism and eco-retreats. It analyzes the strategic potential of „Prim Agro Trade" SRL and proposes the „ECOFARM. AGRO RETREAT" as a model integrating ecological farming, tourism, and education. The project promotes rural revitalization through job creation, cultural preservation, and environmental sustainability. Strategic recommendations include institutional partnerships, EU funding access, digital marketing, service diversification, and impact monitoring—positioning the initiative as a replicable model for sustainable rural development.

Keywords: *Business models, rural entrepreneurship, sustainable economy, modern agriculture, local products, rural business, agri-tourism.*

Lucrarea abordează tema dezvoltării modelelor de business sustenabile în sectorul agroalimentar din Republica Moldova, cu accent pe integrarea agroturismului, fermelor ecologice și retreaturilor agroturistice. **Importanța temei** derivă din rolul strategic al agriculturii în economia națională și necesitatea modernizării acestui sector în contextul transformărilor socio-economice actuale. Studiul vizează analiza strategică a întreprinderii „Prim Agro Trade" SRL și identificarea unor direcții viabile de dezvoltare prin adaptarea unor modele moderne de agribusiness.

Scopul cercetării este de a propune un model durabil de afacere pentru „Prim Agro Trade" SRL, în baza unei analize economico-financiare și organizaționale, dar și a tendințelor internaționale legate de consumul ecologic și turismul responsabil. Obiectivele includ definirea și clasificarea modelelor de business, analiza performanței companiei, evaluarea contextului agroturistic și elaborarea unei inițiative de tip eco-farm/agro retreat.

Obiectul cercetării îl constituie modelele de business și mecanismele de finanțare aplicabile întreprinderii analizate, iar subiectul vizează impactul planificării strategice asupra eficienței managementului. Metodologia utilizată este mixtă – teoretico-practică – și permite o abordare integrată, axată pe aplicabilitate și evaluarea realistă a potențialului de dezvoltare.

Un model de business este un cadru strategic care descrie modul în care o întreprindere creează, livrează și captează valoare. Acesta integrează oferta de produse/servicii, structura costurilor, sursele de venit, relațiile cu clienții și partenerii, punând accent pe soluții eficiente și sustenabile [9]. În sectorul comerțului cu produse agricole, modelele de business facilitează conexiunea dintre producători și consumatori,

oferind soluții clare pentru satisfacerea nevoilor pieței. Ele definesc publicul țintă, propunerea de valoare, operațiunile de bază, metodele de generare a veniturilor și modul de livrare a produselor/serviciilor [7]. Modelul de business oferă o viziune generală, iar planul de afaceri transpune această viziune într-un plan concret de acțiune. Astfel, elementele cheie precum segmentul de clienți, propunerea de valoare, distribuția, veniturile, resursele, parteneriatele și costurile sunt dezvoltate în detaliu în planul de afaceri, prin analize de piață, strategii de marketing, proiecții financiare și planificare operațională, oferind o imagine clară și aplicabilă a funcționării afacerii.

Republica Moldova parcurge o etapă de transformare economică și socială, în care agroturismul devine un sector cheie pentru dezvoltarea durabilă a mediului rural. Acesta răspunde provocărilor precum sărăcia, migrația și infrastructură slabă, valorificând resursele naturale, culturale și umane ale satului moldovenesc. ECOFARM. AGRO RETREAT este un model integrat de fermă ecologică și centru agroturistic, care oferă: cazare eco-friendly, construită din materiale naturale, activități agricole participative (muls, cules, grădinărit), ateliere artizanale (olărit, gastronomie, broderie), zone de relaxare în natură (drumeții, saună, yoga); comercializarea produselor bio locale. Misiunea sa este de a promova un stil de viață sustenabil și autentic, cu accent pe educație ecologică, tradiție și ospitalitate. Viziunea pe termen lung este de a deveni un model de referință pentru agroturismul durabil în Moldova. Valorile fundamentale sunt: ecologia, tradiția, ospitalitatea și educația. Proiectul contribuie la reducerea sărăciei, păstrarea patrimoniului și stimularea antreprenoriatului local, având un potențial real de a revitaliza comunitățile rurale.

Proiectul „ECOFARM. AGRO RETREAT” are un impact semnificativ în plan economic, social și ecologic. Din punct de vedere *economic*, contribuie la revitalizarea satului prin crearea de locuri de muncă stabile și stimularea economiei locale prin integrarea producătorilor și meșteșugarilor în lanțul valoric. *Social*, promovează identitatea culturală, coeziunea comunitară și implicarea activă a localnicilor, consolidând legătura dintre generații și redând sens vieții rurale. *Ecologic*, utilizează practici agricole tradiționale, materiale de construcție naturale și soluții verzi pentru energie și gestionarea deșeurilor, contribuind la protecția mediului.

Recomandările strategice includ: *Parteneriate instituționale* (cu ONG-uri și universități) pentru educație, voluntariat și expertiză. *Accesarea fondurilor europene* (LEADER, ENPARD, FNDAMR, Green Deal) pentru investiții sustenabile. *Digitalizare* – prezență pe platforme verzi, website propriu, promovare pe rețele sociale. *Diversificarea serviciilor* –retreaturi, team building, evenimente culturale pentru reducerea sezonalității. *Branding autentic* –valorificarea tradițiilor locale și a patrimoniului cultural. *Monitorizarea impactului* – KPI-uri sociale, economice și ecologice pentru decizii informate.

Concluzia generală evidențiază potențialul proiectului ca model replicabil de agroturism sustenabil în Republica Moldova, contribuind la dezvoltarea rurală integrată, cu beneficii economice, sociale și de mediu pe termen lung.Proiectul ECOFARM. AGRO RETREAT propune un model durabil de agribusiness, integrând agro-

turismul şi agricultura ecologică. Acesta contribuie la revitalizarea rurală, prin creare de locuri de muncă, promovarea tradițiilor şi protejarea mediului, având potențial replicabil şi relevanță strategică pentru dezvoltarea sustenabilă a Moldovei.

Referințe:

• *Acte normative şi legislative:*

1. Legea cu privire la antreprenoriat şi entități nr. 845-XII din 03.01.1992, publicată în Monitorul Oficial nr.2/33 din 28.02.1994 (cu modificările şi completările ulterioare).

• *Surse în limba română:*

2. BARTON, D., FORESMAN, P. Rural Entrepreneurship: Concepts, Issues, and Strategies. Routledge, 2010.
3. DRĂGHICI, A. *Instrumente manageriale pentru dezvoltarea organizațională*. Timișoara: Editura Politehnica, 2016. 268 c. ISBN 978-606-554-264-2.
4. VASILESCU, I. *Strategii manageriale moderne*. București: Pro Universitaria, 2018. 200 c. ISBN 978-606-26-0866-3.

• *Surse în limba engleză:*

5. GALLOWAY, L., VAN DER MEER, E. Business model innovation in rural areas: Integrating new approaches in traditional markets. Journal of Rural Entrepreneurship, 2(2), 97-114, 2011.
6. KOTLER, P., KELLER, K. L. Marketing Management. New Jersey: Pearson Education, Inc., 2012. 1161 p.
7. LAWRENCE, P. R., LORSCH, JAY W. *Organization and Environment: Managing Differentiation and Integration*. Boston: Harvard Business School Press, 1967. ISBN

• *Surse online:*

8. Rural Development Commission. Models of Rural Development: Entrepreneurial Perspectives. În: Journal of Rural Studies, vol. 19, nr. 3, 2003, p. 261-273. [Accesat: 04.12.2024]. Disponibil: Yele globale ale dezvoltării societății [online]. Chișinău, 2002. [Accesat: 30.04.2025]. Disponibil:https://caam.utm.md/wpcontent/uploads/sites/23/2019/01/ANTREPRENORIAT_c10.pdf
9. Wall Street Mojo. Business Models [online]. [Accesat: 03.05.2025]. Disponibil:https://www.wallstreetmojo.com/business-models/

Recomandat
Boris COREȚCHI,*dr., conf. univ.*